

ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОМИСЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ УКРАЇНИ: НАУКОВІ ПІДХОДИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ

Л. В. Оболенцева

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова
вул. Маршала Бажанова, 17, м. Харків, 61002, Україна. E-mail: larysa.obolentseva@gmail.com

Проведення оцінювання показників економічної діяльності промислових комплексів регіонів України дозволило визначити проблеми та тенденції їх розвитку. Зазначено, що промисловість України завжди була та є однією з найбільш важливих галузей національної економіки, яка суттєво впливає на економічний і соціальний розвиток територій. Проведено аналіз облікової кількості всіх штатних працівників України, та зайнятих у промисловості; кількості вакансій на всі посади по Україні та у промисловості; зміни середньомісячної заробітної плати штатних працівників. Визначено, що сучасний рівень промислового виробництва вимагає впровадження інноваційних технологій в практичну діяльність регіональних промислових комплексів. На основі спостереження за рівнем питомої ваги промислових підприємств, що впроваджували інноваційні технології протягом тривалого періоду, визначено, що зниження цього показника має циклічний характер та його мінімуми відповідають рокам економічної кризи в Україні. Проведено аналіз рівня впровадження інновацій на промислових підприємствах в загальному обсязі підприємств України та рівня впровадження нових технологічних процесів, у тому числі маловідходних та ресурсозберігаючих. Порівняльний аналіз обсягу утворення відходів за регіонами з обсягом виробленої промислової продукції дає змогу стверджувати, що в регіонах з розвинутою промисловістю рівень небезпечних відходів сягає критичних значень. Дослідження структури валової доданої вартості за видами економічної діяльності в ринкових цінах протягом 2010–2017 рр. за щоквартальними статистичними даними галузей промисловості: добувна промисловість і розроблення кар'єрів; переробна промисловість; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; водопостачання, каналізації, поводження з відходами проведено для з'ясування тенденцій розвитку та проблем регіональних промислових комплексів. На основі дослідження структури доданої валової вартості зроблено висновок, що коливання в названих показниках мають сезонний характер – мінімальні значення припадають на початок календарного року для кожної з галузей промисловості.

Ключові слова: промисловий комплекс, розвиток, регіон, економічна діяльність.

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ РЕГИОНАЛЬНЫХ ПРОМЫШЛЕННЫХ КОМПЛЕКСОВ УКРАИНЫ: НАУЧНЫЕ ПОДХОДЫ К ОЦЕНКЕ

Л. В. Оболенцева

Харьковский национальный университет городского хозяйства имени А.Н. Бекетова
ул. Маршала Бажанова, 17, г. Харьков, 61002, Украина. E-mail: larysa.obolentseva@gmail.com

Проведение оценки показателей экономической деятельности промышленных комплексов регионов Украины позволило определить проблемы и тенденции их развития. Отмечено, что промышленность Украины всегда была и является одной из наиболее важных отраслей национальной экономики, которая существенно влияет на экономическое и социальное развитие территорий. Проведен анализ ученого количества всех штатных работников Украины и занятых в промышленности; количества вакансий на все должности по Украине и в промышленности; изменения среднемесячной заработной платы штатных работников. Определено, что современный уровень промышленного производства требует внедрения инновационных технологий в практическую деятельность региональных промышленных комплексов. На основе наблюдения за уровнем удельного веса промышленных предприятий, которые внедряли инновационные технологии в течение длительного периода, определено, что снижение этого показателя имеет циклический характер и его минимумы соответствуют годам экономического кризиса в Украине. Проведен анализ уровня внедрения инноваций на промышленных предприятиях в общем объеме предприятий Украины и уровня внедрения новых технологических процессов, в том числе малоотходных и ресурсосберегающих. Сравнительный анализ объема образования отходов по регионам с объемом произведенной промышленной продукции позволяет утверждать, что в регионах с развитой промышленностью уровень опасных отходов достигает критических значений. Исследование структуры валовой добавленной стоимости по видам экономической деятельности в рыночных ценах в течении 2010–2017 г.г. за ежеквартальными статистическим данным отраслей промышленности: добывающая промышленность и разработка карьеров; перерабатывающая промышленность; поставки электроэнергии, газа и кондиционированного воздуха; водоснабжения, канализации, обращение с отходами проведено для выяснения тенденций развития и проблем региональных промышленных комплексов. На основе исследования структуры добавленной валовой стоимости сделан вывод, что колебания в названных показателях имеют сезонный характер – минимальные значения приходятся на начало календарного года для каждой из отраслей промышленности.

Ключевые слова: промышленный комплекс, развитие, регион, экономическая деятельность.

АКТУАЛЬНІСТЬ РОБОТИ. Промисловість України завжди була та є однією з найбільш важливих галузей національної економіки, яка суттєво

впливає на економічний і соціальний розвиток територій. Її перетворення на ефективний, конкурентоспроможний, сприйнятливий до інновацій і високо-

технологічний комплекс, спроможний до розвитку вимагає поглиблених досліджень чинників, методів і форм забезпечення конкурентоспроможності промисловості на рівні регіонів країни на основі проведення аналізу існуючого стану регіональних промислових комплексів та визначення перспектив розвитку. Отже, промисловість є рушієм прискорення економічного розвитку та якісних змін у структурі економіки, підвищення соціальних стандартів, та обумовлює економічну безпеку країни.

Сучасний стан та перспективи розвитку промисловості України висвітлені у працях багатьох українських вчених-економістів. Серед них праці: О. Амоши [1], В. Геєця [2], О. Вагченко [3], О. Дутченка [4], Ю. Кінзерського [5], М. Кизима [6], В. Хаустової [7], Т. Юсупової [8] та ін.

Питання, пов'язані з регіональним рівнем розвитку промисловості були досліджені С. Іщуком [9], Л. Пельтек [10], О. Тищенко [11] та ін.

Але, ряд питань щодо визначення основних показників економічної діяльності регіональних промислових комплексів та проведення їх ґрунтовної оцінки потребують детального опрацювання.

Метою роботи є визначення тенденцій розвитку та проблем регіональних промислових комплексів України на основі показників їх економічної діяльності.

МАТЕРІАЛ І РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Сьогодні, за умов розвитку ринкових відносин та інтеграційних процесів, а також членства України у Світовій організації торгівлі, збільшуються можливості промислових підприємств в освоєнні нових ринків збуту поряд із посиленням конкуренції та розширенням конкурентного середовища.

На сучасному етапі розвитку економіки України та її регіонів, вагомим фактором її оздоровлення може стати підвищення конкурентоспроможності промислових комплексів регіону на основі освоєння сучасних методів управління. Управління конкурентоспроможністю промислового комплексу регіону на основі науково-обґрунтованих підходів сприятиме покращенню стану промисловості та підвищенню соціально-економічного рівня регіональних систем.

На думку автора, сьогодні для України немає іншої альтернативи економічного розвитку як проведення рішучих дій з відновлення та модернізації промислового сектора національного господарства. Для досягнення поставлених цілей Україні потрібно збільшити експорт високотехнологічного обладнання, зменшити витрату грошей на різні псевдонаукові розробки, виділити технологічні пріоритети відповідно до світових тенденцій і вкладати кошти тільки у цих напрямках та навчитися управляти конкурентоспроможністю власної промислової продукції.

Сьогодні, підприємствам промислового комплексу треба звернути увагу на формування і нарощування конкурентних переваг вищого порядку (унікальна продукція, унікальна технологія, фахівці, гарна репутація підприємства тощо) є неодмінною умовою конкурентоспроможності.

Сучасний стан промисловості України, який зазнав істотного впливу фінансово-економічної кризи, потребує реалізації спільних зусиль щодо припинення спаду виробництва на всіх рівнях управління. Відновлення виробничого та фінансового потенціалу промислових підприємств регіонів країни повинно бути тісно пов'язане з реалізацією державних програм стимулювання економічного розвитку та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної промисловості.

Україна є державою, в основі економіки якої лежить саме промислове виробництво. Його частку переоцінити неможливо – так, станом на 2017 рік випуск в основних цінах промислової продукції сягає рівня 39 % (рис. 1). За нею прямують сільське, лісове та рибне господарство та оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – по 13 % відповідно. Але динамічний аналіз цих показників свідчить про ознаки кризи промислового виробництва – так, протягом 2010–2017 р.р. частка промисловості зменшилася з 43,2 % до 39,2 %, для порівняння, протягом того ж періоду частка сільського, лісового та рибного господарства збільшилася з 7,9 % до 13 % (що відповідає падінню частки випуску промислової продукції на 9 % та приросту частки продукції сільського, лісового та рибного господарства на 64,6 % по відношенню до 2010 р.).

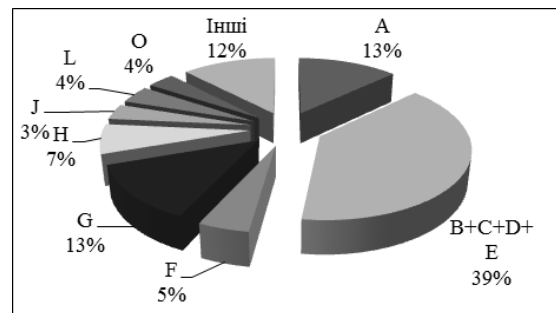

Рисунок 1 – Випуск в основних цінах за видами економічної діяльності (згідно КВЕД-2010:

- A - Сільське, лісове та рибне господарство;
 B - Добувна промисловість і розроблення кар'єрів;
 C - Переробна промисловість; D - Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; E - Водопостачання; каналізація, поводження з відходами; F – Будівництво;
 G - Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів;
 H - Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність; I - Тимчасове розміщування й організація харчування;
 J - Інформація та телекомунікації; L - Операції з нерухомим майном; O - Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування)

Чверть всього економічно активного населення України зайнято саме у промисловості, ця частка протягом останніх часів майже не змінювалася, але абсолютна величина кількості штатних працівників промисловості, щорічно зменшується, в першу чергу за рахунок трудової міграції економічно активно-

го населення в країні ЄС (рис. 2). З моменту початку кризи (2013/2014 р.р.) кількість всіх штатних працівників зменшилася на 12 %, в промисловості цей показник ще гірший – 16 %. Падіння виробництва промислової продукції, товарів та послуг в 2013/2014 р.р. обумовило зменшення вакансій за всіма видами економічної діяльності та, зокрема, в промисловості (рис. 3, 4). Зростання попиту на кваліфікованих працівників спостерігається протягом останніх двох років, причому у промисловості – повільніше, ніж за всіма напрямками економічної діяльності.

Рисунок 2 – Зміна облікової кількості всіх штатних працівників України, та зайнятих у промисловості включно (складено автором на основі [12])

Ознаки кризи спостерігаються і в детальному аналізі попиту на робочу силу в промисловості (рис. 3). Якщо в 2014 р. потреба в працівниках в промисловості відповідала рівню зайнятості населення за видами економічної діяльності (25,5 %), то в 2017 р. цей показник вже сягає 30 % і, за прогнозом, має тенденцію до збільшення. Ще більше занепокоєння викликає зменшення навантаження на одну вакансію – 4 в 2017 р. проти 10 і 2014 р. (падіння в 2,5 рази); для порівняння в цілому по Україні цей показник набував значення 7 в 2017 р. проти 14 і 2014 р. (падіння в 2 рази).

Рисунок 3 – Зміна кількості вакансій на всі посади по Україні та у промисловості (складено автором на основі [12])

Динаміка зміни заробітної плати робітників промисловості відповідає зміні середньомісячної заробітної плати штатних працівників, зайнятих в усіх напрямках економічної діяльності (рис. 4) і, в середньому рівень її у промисловості перебільшує 13 %

відповідне значення пр. Україні, але теж має тенденцію до падіння (15,3 % в 2014 р. проти 7,4 % в 2017р.)

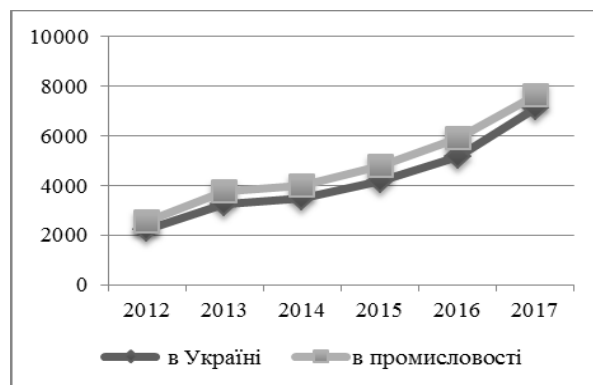

Рисунок 4 – Динаміка зміни середньомісячної заробітної плати штатних працівників (складено автором на основі [12])

Сучасний рівень промислового виробництва вимагає впровадження інноваційних технологій. Спостереження за рівнем питомої ваги промислових підприємств регіонів країни, що впроваджували інноваційні технології протягом тривалого періоду, дозволяє стверджувати, що зниження цього показника має циклічний характер та його мінімуми відповідають рокам економічної кризи в Україні (рис. 5). В той же час питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової починаючи з 2008 р. стрімко зменшується (з 6,7% у 2007 р. до 0,7% у 2017 р.).

Рисунок 5 – Дослідження рівня впровадження інновацій в промислових підприємствах в загальному обсязі підприємств України (складено автором на основі [12])

Кількість впроваджених інноваційних процесів вважаємо край незадовільним (рис. 6), особливе занепокоєння визиває той факт, що в умовах зростання світових цін на виробничі ресурси, енергетичні в тому числі, боротьбу за охорону навколишнього середовища, рівень впровадження маловідходних, ресурсозберігаючих технологічних процесів, залишається майже незмінним протягом останніх 15 років. Незабаром це може призвести до екологічної катастрофи.

Адже станом на 2017 р. рівень викидів забруднюючих речовин в атмосферу промисловими підприємствами по Україні становить 92 % всіх викидів за видами економічної діяльності: 18,5 % припадає на добувну промисловість і розроблення кар'єрів, 33,8 % - на переробну промисловість (з них 27,9 % - на металургійне виробництво); 39,1 % - на постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; 0,6 % - на водопостачання; каналізацію, поводження з відходами.

Рисунок 6 – Динаміка рівня впровадження нових технологічних процесів, у тому числі маловідходних та ресурсозберігаючих (складено автором на основі [12])

Порівняльний аналіз обсягу утворення відходів за регіонами з обсягом виробленої промислової продукції (рис. 7) свідчить про те, що в регіонах з розвинутою промисловістю рівень небезпечних відходів сягає критичних значень. Кореляційний аналіз цих показників доводить високий зв'язок між ними (коефіцієнт кореляції становить 0,766). Не допустити екологічної катастрофи в регіонах, які є найважливішими в формуванні ВВП країни можна лише впровадженням інноваційних маловідходних, ресурсозберігаючих технологій.

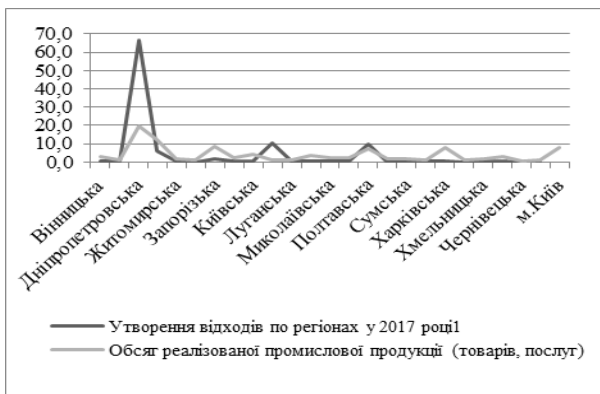

Рисунок 7 – Порівняльний аналіз обсягу утворення відходів за регіонами з обсягом виробленої промислової продукції (складено автором на основі [12])

Для з'ясування тенденцій розвитку та проблем промислового комплексу регіонів України було досліджено структуру валової доданої вартості за

видами економічної діяльності в ринкових цінах протягом 2010 – 2017 р.р. за щоквартальними статистичними даними галузей промисловості: добувна промисловість і розроблення кар'єрів; переробна промисловість; постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря; водопостачання, каналізації, поводження з відходами (табл. 1).

Таблиця 1 – Структура валової доданої вартості за видами економічної діяльності промисловості в ринкових цінах протягом 2010 – 2017 р.р.

Роки	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	Переробна промисловість	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	Сукучна частка промисловості
1	2	3	4	5	6
2010-1	5,4	12,4	3,7	0,8	22,3
2010-2	6,6	14,9	2,8	0,8	25,1
2010-3	5,7	12,5	2,4	0,6	21,2
2010-4	5,7	13,1	2,6	0,7	22,1
2011-1	6,8	11,7	4,1	0,6	23,2
2011-2	7,1	13,6	3,1	0,6	24,4
2011-3	6,0	11,3	2,5	0,5	20,3
2011-4	6,3	11,2	2,9	0,5	20,9
2012-1	6,3	12,6	4,0	0,5	23,4
2012-2	6,3	14,0	3,0	0,5	23,8
2012-3	5,6	11,4	2,7	0,4	20,1
2012-4	5,3	11,8	2,8	0,4	20,3
2013-1	5,8	11,5	3,7	0,5	21,5
2013-2	5,9	12,7	3,0	0,5	22,1
2013-3	5,3	10,5	2,5	0,4	18,7
2013-4	5,4	10,5	2,7	0,4	19,0
2014-1	3,0	11,9	3,6	0,5	19,0
2014-2	3,0	14,0	2,8	0,5	20,3
2014-3	3,0	11,3	2,5	0,4	17,2
2014-4	2,8	11,9	2,7	0,5	17,9
2015-1	2,8	10,9	3,4	0,4	17,5
2015-2	3,0	13,5	2,9	0,5	19,9
2015-3	2,8	11,1	2,3	0,4	16,6
2015-4	2,7	12,6	2,5	0,4	18,2
2016-1	3,0	12,1	3,8	0,4	19,3
2016-2	3,2	12,9	2,8	0,4	19,3
2016-3	2,9	11,6	2,6	0,3	17,4
2016-4	2,5	12,4	3,3	0,3	18,5
2017-1	2,6	11,7	3,9	0,3	18,5
2017-2	2,9	13,4	3,0	0,4	19,7
2017-3	2,8	11,7	2,5	0,3	17,3
2017-4	2,5	12,7	2,5	0,3	18,0
Середнє значення	4,4	12,2	3,0	0,5	20,1

Аналіз абсолютних значень показників валової доданої вартості не дозволяє відстежити зміни ролі промисловості у внутрішньому валовому продукті.

ВИСНОВКИ. Проведене оцінювання показників економічної діяльності регіональних промислових комплексів України дозволяє стверджувати, що з точки зору визначення промисловості, як найбільш важливої галузі національної економіки, яка суттєво

впливає на економічний і соціальний розвиток території практична відсутність впровадження інноваційних технологій в діяльність регіональних промислових комплексів суттєво впливає на їх розвиток.

Проведений порівняльний аналіз обсягу утворення відходів за регіонами з обсягом виробленої промислової продукції свідчить про те, що в регіонах з розвинутою промисловістю рівень небезпечних відходів сягає критичних значень. Зроблено висновок, що регіони, які є найважливішими в формуванні ВВП країни повинні не допустити екологічної катастрофи на основі провадження інноваційних маловідходних, ресурсозберігаючих технологій.

На основі дослідження структури доданої валової вартості зроблено висновок, що коливання показників промисловості регіонів мають сезонний характер – мінімальні значення припадають на початок календарного року для кожної з галузей промисловості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Амоша О. І., Вишневецький В. П., Збаразька Л. О. та ін. Промисловість і промислова політика України 2013: актуальні тренди, виклики, можливості: наук.-аналіт. доповідь; за заг. ред. В. П. Вишневецького; Донецьк : НАН України, Ін-т економіки пром-сті, 2014. 200 с.
2. Геєць В. М. Інституційна обумовленість інноваційних процесів у промисловому розвитку України. *Економіка України*. 2014. № 12. С. 4–19.
3. Ватченко О. Б. Аналіз розвитку промисловості України в умовах трансформаційних змін. *Економіка і держава*. 2011. № 9. С. 28–30.
4. Дутченко О. М., Белова І. В., Дутченко О. О. Аналіз тенденцій розвитку промисловості України. *Бізнес Інформ*. 2011. № 4. С. 41–43.
5. Кінзерський Ю. В., Якубовський М. М., Галиця І. О. Потенціал національної промисловості: цілі та механізми ефективного розвитку. Київ : Ін-т екон. та прогнозування НАН України, 2009. 928 с.
6. Кизим М. О. Промислова політика та кластеризація економіки України: моногр. Харків : ІНЖЕК, 2011. 304 с.
7. Хаустова В. Є. Промислова політика України: формування та прогнозування: моногр. Харків : ІНЖЕК, 2015. 384 с.
8. Юсупова Т. М. Дослідження проблем вітчизняної промисловості в контексті пошуку шляхів відродження її економічного потенціалу. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2013. № 43. С. 107–110.
9. Іщук С. О., Созанський Л. Й., Міхель Р. В., Бирка М. І. Конкурентоспроможність промисловості регіонів України: наукове видання; за наук. ред. С. О. Іщук. Львів : НАН України. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього Національної академії наук України», 2016. 73 с. (Серія “Регіони: моніторинг, прогнози, моделі”).
10. Пельтек Л. В. Розвиток регіональної промислової політики держави: теорія, методологія, механізми: монографія. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. 268 с.
11. Стратегія розвитку регіональних підприємств електроенергетики: аспекти формування: Монографія. О. М. Тищенко, М. О. Кизим, Л. М. Шутенко, Н. Б. Петрова, Д. В. Коробков; за заг. ред. О. М. Тищенка. Харків : ВД «ІНЖЕК», 2008. 344 с.
12. Державна служба статистики України : веб-сайт. URL:<http://www.ukrstat.gov.ua/>

ECONOMIC ACTIVITY OF REGIONAL INDUSTRIAL COMPLEXES OF UKRAINE: SCIENTIFIC APPROACHES FOR EVALUATION

L. Obolentseva

O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv
vul. Marshal Bazhanov, 17, Kharkiv, 61002, Ukraine. E-mail: larysa.obolentseva@gmail.com

Purpose. The evaluation of indicators of economic activity of industrial complexes of regions of Ukraine allowed to identify problems and trends in their development. **Findings.** On the basis of monitoring the level of the share of industrial enterprises that introduced innovative technologies over a long period, it was determined that the decrease of this indicator has a cyclical character and its minima corresponds with the years of the economic crisis in Ukraine. It is noted that Ukrainian industry has always been one of the most important branches of the national economy, which has a significant impact on the economic and social development of the territories. **Methodology.** The analysis of the recorded number of all full-time employees of Ukraine and those employed in industry; the number of vacancies for all positions in Ukraine and in industry; changes in the average monthly salary of full-time employees. It is determined that the modern level of industrial production requires the introduction of innovative technologies into the practical activities of regional industrial complexes. The analysis of the level of innovations implementation in industrial enterprises in the total number of Ukrainian enterprises and the level of introduction of new technological processes, including low-consumption and resource-saving ones, is carried out. A comparative analysis of the amount of waste generated by regions with the volume of manufactured industrial products makes it possible to state that in regions with developed industry the level of hazardous waste reaches critical values. **Practical value.** Investigation of the structure of gross value added by types of economic activity in market prices during 2010-2017 by quarterly statistical data for industries: extractive industry and quarry development; processing industry; supply of electricity, gas supply, steam and air conditioning; water supply, sewage, waste management, was conducted to find out the development trends and problems of regional industrial complexes. **Results.** On the basis of the study of the structure of the gross value added, it was concluded that the fluctuations in the above indicators are of a seasonal nature: the minimum values are at the beginning of the calendar year for each of the industry branches.

Key words: industrial complex, development, region, economic activity.

REFERENCES

1. Amosha, O., Vishnevsky, V., Zbarazska, L., (2014), *Industry and Industrial Policy of Ukraine 2013: Trends, Challenges, Opportunities: Sciences*, Donetsk: National Academy of Sciences of Ukraine, Institute of Economics of Industry.
2. Gejets, V. (2014), The Institutional Condition of Innovation Processes in the Industrial Development of Ukraine, *Economy of Ukraine*, (12), pp. 4–19.
3. Vatchenko, O. (2011), Analysis of the development of Ukraine's industry in the context of transformational change, *Economy and the state*, (9), pp. 28–30.
4. Dutchenko, O., Belova, I., Dutchenko, O. (2011), Analysis of trends of industrial development in Ukraine, *Business Inform*, (4), pp. 41–43.
5. Kinsersky, J., Yakubovsky, M., Galitsa, I., (2009), *Potential of national industry: goals and mechanisms for effective development*, Kyiv: Institute for Economics and Forecasting of the National Academy of Sciences of Ukraine.
6. Kizim, M. (2011), *Industrial policy and clusterization of the economy of Ukraine*, Kharkiv: KHNUE.
7. Khustova, V. (2015), *Industrial Policy of Ukraine: Formation and Forecasting*, Kharkiv: KHNUE.
8. Yusupova, T. (2012), Research of problems of the domestic industry in the context of finding ways to revive its economic potential, *Bulletin of the Economy of Transport and Industry*, (43), pp. 107–110.
9. Ishchuk, S. (2016), *Competitiveness of the industry of the regions of Ukraine*, Lviv: National Academy of Sciences of Ukraine. State Enterprise "Institute of Regional Studies named after M.I. Dolishniy National Academy of Sciences of Ukraine.
10. Peltek, L. (2010), *Development of Regional Industrial Policy of the State: Theory, Methodology, Mechanisms*, Mykolaiv: Petro Mohyla Black Sea National University.
11. Tishchenko, O. (2008), *Strategy of development of regional electric power companies: aspects of formation*, Kharkiv: KHNUE.
12. *State Statistics Service of Ukraine*. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> [Accessed December 11, 2018].

Стаття надійшла 16.11.2018.